

Retningslinjer for individuell tilrettelegging av studiesituasjonen

Hva retningslinjen omfatter	Behandling av søknader om individuell tilrettelegging av studiehverdagen og undervisningen for studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov.
Mål	Utfyllende bestemmelse om individuell tilrettelegging av studiesituasjonen.
Styrende dokumenter	Lov om universitet og høyskoler § 4-3 (5) Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) § 21 Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet. Forvaltningsloven
Andre tilstøtende, interne retningslinjer	Retningslinjer for tilrettelegging av eksamen Retningslinjer for obligatoriske arbeidskrav Retningslinje for tilretteleggingstiltak for toppidrettsstudenter Retningslinje for tilrettelegging av eksamen for toppidrettsstudenter Retningslinjer for behandling av søknader om permisjon Retningslinjer for søknader om utvidet studierett
Andre ressurser	Universell - rådgivende Prop. 89 L (2018 – 2019) Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)
Ansvarlig	Prorektor utdanning

Formål med tilrettelegging

Formålet med individuell tilrettelegging er å sikre at studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov har mulighet til å ta utdanning på lik linje med andre. Tilrettelegging skal veie opp for de ulempene er funksjonsnedsettelse medfører.

<p>1.</p>	<p>Hvem er individuell tilrettelegging aktuelt for?</p> <p>Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov kan søke om individuell tilrettelegging.</p> <p><u>Funksjonsnedsettelse kan være (ikke uttømmende liste):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Plager av fysisk, psykisk eller kognitiv art - Tap eller skade på en kroppsdel eller i en av kroppens funksjoner - Nedsatt bevegelses-, syns eller hørselsfunksjon - Nedsatt kognitiv og intellektuell funksjon - Ulike diagnoser: Utviklingshemming, CP, ADHD m.m - Spesifikke lese- og skrivevansker, samt dyskalkuli - Kroniske sykdommer (astma, allergi, diabetes, hjerte- og karsykdommer, epilepsi m.fl.) <p><u>Særskilte behov er:</u></p> <p>Utfordringer av fysisk, psykisk og læremessig art av både varig og midlertidig karakter. Må være av vesentlig karakter, og medføre utfordringer for studenten i undervisningen.</p>
<p>2.</p>	<p>Søknad</p> <p>Studenten søker skriftlig.</p> <p>Søknad med dokumentasjon skal sendes til høgskolen.</p> <p>Det skal fremgå av søknaden hvilket studie søknaden gjelder for.</p> <p>Vedtak om tilrettelegging er knyttet til studieprogram. Dersom en student bytter studieprogram, må han/hun søke på nytt om tilrettelegging knyttet til nytt studie. Dette gjelder også studenter som har vedtak som er gyldig frem i tid.</p> <p>Saksbehandler vurderer om søknaden har tilstrekkelig med informasjon, eller om det er nødvendig med samtale med studenten i tillegg til skriftlig søknad.</p>
<p>3.</p>	<p>Søknadsfrist og behandlingstid</p> <p>Det foreligger ingen bestemt frist for å søke om tilrettelegging av studiesituasjonen, men det anbefales å søke så tidlig som mulig i studieåret.</p> <p>Det skal som hovedregel søkes for hvert studieår, med mindre behovet for tilrettelegging er varig.</p> <p>Det må påregnes en saksbehandlingstid på inntil en måned, jf. forvaltningslovens § 11.</p> <p>Søknad om tilrettelegging av eksamen har egne søknadsfrister.</p>

<p>4.</p>	<p>Krav til dokumentasjon</p> <p>Behovet for tilrettelegging skal være dokumentert med attest fra lege eller annen sakkyndig instans og dokumentasjonen må være datert.</p> <p>Følgende krav gjelder for dokumentasjonen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjonen skal bekrefte kandidatens helsetilstand, og må inneholde kandidatens navn og fødselsnummer. • Dokumentasjonen må angi hvilke spesifikke vansker studenten vil ha i studiehverdagen/undervisningen. • Dokumentasjonen må være av nyere dato med mindre den gjelder varig fysisk nedsatt funksjonsevne og kroniske lidelser. • For søknad om tilrettelegging på grunn av lese- og skrivevansker, dysleksi eller dyskalkuli må behovet dokumenteres med rapport, utredning e.l. fra sakkyndig på fagområdet. <p>Det er høgskolen, og ikke lege/sakkyndig, som avgjør hvilke tiltak som er hensiktsmessige innenfor regelverket, faglige hensyn og de ressurser som står til høgskolens rådighet.</p>
<p>5.</p>	<p>Samtale mellom student og fakultet</p> <p>Saksbehandler vurderer om søknaden har tilstrekkelig med informasjon, eller om det er nødvendig med samtale med studenten i tillegg til skriftlig søknad.</p> <p>En samtale mellom student og fakultet har til hensikt å avklare studentens behov, se på mulige løsninger og tiltak som vil kunne fungere for den enkelte student og bidra til at det iverksettes hensiktsmessige tiltak.</p> <p>Samtale erstatter ikke skriftlig søknad eller krav til dokumentasjon.</p>
<p>6.</p>	<p>Vurderingskriterier</p> <p>Fakultetet studenten tilhører er ansvarlig for å behandle søknaden.</p> <p>Vurdering av tilrettelegging gjøres ut ifra følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det må foretas en individuell vurdering i hver enkelt sak med utgangspunkt i dokumenterte behov. • Tilretteleggingen må være egnet og konkrete tilretteleggingstiltak må vurderes opp mot den enkelte student sin situasjon, behov og nytte. • Egnet tilrettelegging er det som fungerer kompensierende for én konkret student, og vil ikke nødvendigvis være egnet tilrettelegging for en annen

student med samme diagnose/funksjonsnedsettelse.

- Tiltaket må vurderes som nødvendig og hensiktsmessig for at studenten kan gjennomføre det studieprogrammet studenten er tatt opp på.
- Tilretteleggingen skal oppveie for de ulempene funksjonsnedsettelsen eller sykdommen gir, men skal **ikke gi en fordel** sammenlignet med medstudentene.
- Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de **faglige krav** som stilles ved det enkelte studium. Faglige krav skal alltid vurderes knyttet til det studieprogrammet studenten er tatt opp på. Det betyr at tilretteleggingstiltak for den samme student kan variere mellom studier.
- Det innvilges ikke fritak fra krav i rammeplanstyrte studier, da det vil være avvik fra faglige krav. Et rammeplankrav er som hovedregel obligatorisk, med mindre noe annet følger av rammeplanen.
- Tilretteleggingen kan ikke være en **uforholdsmessig byrde** for institusjonen (se punkt 7).
- For å oppnå likebehandling må det iverksettes konkrete tiltak tilpasset behovene til den enkelte student.
- Dersom tilrettelegging påvirker tredjepersoner, for eksempel andre studenter, på en negativ måte, skal dette inngå i vurderingene.
- Tilretteleggingen kan innvilges for hele studietiden, eller for en begrenset periode, avhengig av behov og behovenes art.
- Tiltakene som innvilges skal være tilstrekkelige, men vil ikke alltid være i tråd med studentens egen eller legens vurdering.

7. **Hva er en uforholdsmessig byrde?**

Det enkelte fakultet må vurdere i hver enkelt sak hva som er en uforholdsmessig byrde.

I denne vurderingen skal det særlig legges vekt på:

- Tilretteleggingens effekt for å fjerne barrierer for disse studentene. Vurdere om byrden for utdanningsinstitusjonen veier tyngre enn de positive effektene av tilretteleggingen for den enkelte student.

	<ul style="list-style-type: none"> • De nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen. I utgangspunktet må man akseptere at individuell tilrettelegging medfører økte kostnader. • Institusjonens ressurser (vurdere om offentlige støtteordninger kan dekke noe) • Det må også tas med i vurderingen om andre kan ha nytte av tiltakene i form av bedret tilgjengelighet.
8.	<p>Tiltak</p> <p>Tilrettelegging kan skje både gjennom generelle tiltak overfor hele studentgruppen eller gjennom spesifikke tiltak rettet kun mot den aktuelle studenten.</p> <p>Tilretteleggingen kan skje innenfor eller utenfor det ordinære undervisningsopplegget.</p> <p>Tilrettelegging kan omfatte både fysiske og andre forhold ved lærestedet, undervisningsopplegget, læremidlene (inkludert lærebøker og IKT) og eksamen.</p> <p>Det finnes ingen uttømmende liste over hvilke tilretteleggingstiltak som er aktuelle. Andre tiltak enn de som listes opp nedenfor kan være aktuelle.</p> <p>Interne tiltak ved høgsolen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelagt arbeidsplass/lesesalsplass • Heve/senkebord og spesialstol • Utsettelse og ekstra tid til innleveringer (planlagt tilrettelagt studieløp) • Tilrettelegging ved eksamen (se egne retningslinjer) • Tilrettelegging av obligatoriske arbeidskrav (se egne retningslinjer). • Individuell utdanningsplan (planlagt forlenget tid på studiet) • Utvidet studierett (Gjelder søknader etter at normert studietid er brukt opp - egne retningslinjer) • Permisjon (egne retningslinjer) • Tilgang til forelesningsmaterieell i forkant av forelesning • Opptak (video/lyd) av forelesninger • Tilrettelagt undervisning • Lydforsterking i auditorium og klasserom/teleslynge • Reservert parkering
9.	<p>Aktuelle tiltak utenfor HINN</p> <p>Dette er tiltak som tilbys av andre enn HINN. HINN fatter ikke vedtak i slike tilfeller, men kan være hjelpelige med å veilede og informere om tilbudene som finnes.</p> <p><u>Studentsamskipnaden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtale- og psykologtjenesten til SINN • Studentprester (SINN)

NAV:

Vedtak fattes av NAV. Den enkelte student må selv kontakte NAV.

- Lingdys, Program for lese- og skrivestøtte.
- Mentor (forutsetter vedtak om tiltak fra NAV)
- Lese- og sekretærhjelp (NAV Hjelpemiddelsentral).
- Tegnspråktolk i forelesning for døve/hørselshemmede studenter tolk må ofte ha et samarbeid med foreleser i forkant av forelesning). Tolk kan gis tilgang i læringsplattformen Canvas.
- Tilgang for førerhund. Førerhund har lovfestet rett til å være med inn i høgskolens bygg. Studenten plikter å opplyse høgskolen om at han/hun har førerhund. Studenten og høgskolen må samarbeide om praktiske løsninger for hundens opphold i høgskolens lokaler.

NLB:

- Lydbøker gjennom Norsk lyd og blindeskriftsbibliotek

Lånekassen:

- Ekstra stipend fra Lånekassen.

Brannvarsling på mobil (MOBILARM)**Transport til studiested ved skade:**

[Studentforsikring gjennom NSO](#)/annen ulykkesforsikring kan dekke dette.

Dokumenthistorikk

Versjonsnr:	Forfatter:	Dato:	Kommentar:	Godkjent av:
1	Utdanningsavdelingen	Mars 2022		Prorektor utdanning